

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение от Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020–2030 г.“

COM(2014) 15 final

(2014/C 424/06)

Докладчик: г-жа **Ulla Sirkeinen**

На 8 май 2013 г. Комисията реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020-2030 г.“

COM(2014) 15 final.

Специализирана секция „Земеделие, развитие на селските райони, околна среда“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 22 май 2014 г.

На 499-ата си пленарна сесия, проведена на 4 и 5 юни 2014 г. (заседание от 4 юни), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 198 гласа „за“, 23 гласа „против“ и 13 гласа „въздържал се“.

1. **Заклучения и препоръки**

1.1 ЕИСК заключава, че:

- съобщението на Комисията има за цел да направи политиките в областта на климата и енергетиката по-предсказуеми;
- съобщението надлежно отчита мащабните промени и натрупания опит от приемането на политиките на ЕС за периода до 2020 г. насам; и
- освен това неотдавашните бележки на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) правят още по-неотложно изготвянето на политиките на ЕС в областта на климата и енергетиката за периода след 2020 г.

1.2 ЕИСК подкрепя:

- предложението за определяне на цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40 % до 2030 г., която, макар и все още амбициозна, съответства на целта за намаляване с 80-95 % до 2050 г.;
- предложението за обща цел от най-малко 27 %-ен дял на възобновяемите енергийни източници, при което той, за разлика от предложението на Комисията, смята за необходимо да се определят отделни национални цели;
- намерението на Комисията да представи нови предложения за енергийната ефективност, след като направи оценка на настоящите мерки по-късно тази година; и
- предложението за нов метод на управление въз основа на повтарящ се процес.

1.3 ЕИСК препоръчва:

- да се използват най-рентабилните мерки за изпълнение, с цел да се намалят вредните последици и да се защитят най-уязвимите потребители на енергия;
- да се обмислят секторни цели за енергийна ефективност, например в строителния сектор, за да се оползотвори огромният потенциал на този многообещаващ метод за постигане на целите на енергийната политика по разходно ефективен начин;

- да се разработят методи за изготвяне и прилагане на предложените национални планове с реално участие на гражданското общество и да стане задължително провеждането на консултации със съседните страни преди вземането на национални решения с мащабни последици;
- да се направи решителна крачка напред към истинска Европейска енергийна общност посредством координиране на националните планове, по-конкретно с цел да се подсилят енергийните доставки за ЕС;
- решителни действия за намаляване на изключително високата зависимост на ЕС от енергийни ресурси от ненадеждни източници, включително и като се определят задължителни национални цели за развитието на възобновяемите енергийни източници;
- да се предоставя засилено подпомагане на асоциираните държави в рамките на европейската политика за съседство за развитието на нисковъглеродна икономика;
- да се предоставя повече информация относно плановете за засилване на дейността в секторите извън обхвата на СТЕ, в частност транспортния сектор, селското стопанство и земеползването;
- да се предоставя повече информация за постиженията при създаването на „зелени“ работни места;
- да се осигурят достатъчно мерки, за да се избегне изместване на въглеродни емисии в енергоемките промишлени отрасли;
- да се предприемат радикални действия в подкрепа на иновациите и научноизследователската дейност, предлагащи реални решения на предизвикателствата, в съчетание с мерките за насърчване на производството на съоръжения за нисковъглеродната икономика, и да се гарантира, че промишлеността постига желаните резултати посредством по-добро обучение; и
- международното развитие на политиките за климата да се определи за първостепенен приоритет, като в същото време се обърне по-голямо внимание на приспособяването към изменението на климата. Във връзка с това в рамките на преговорите за СТО, но и на тези във връзка с Трансатлантическото споразумение за партньорство в областта на търговията и инвестициите (ТТП), следва също да бъдат защитавани основателните интереси на европейските промишлени отрасли, които попадат в международен план под международен конкурентен натиск поради по-стриктната политика на Европа в областта на енергетиката и климата.

2. Въведение

2.1 **Много неща се промениха** откакто Европейският съвет от март 2008 г. утвърди целите 20-20-20 за политиката в областта на климата и енергетиката до 2020 г. **Първо**, настъпи най-тежката икономическа криза след войната, от която Европа тепърва започва да се възстановява, все още със съвсем бавни темпове. **Второ**, другите основни действащи лица не последваха примера на ЕС и не определиха цели и мерки за смекчаване на изменението на климата. **Трето**, революцията на шистовия газ в САЩ промени енергийната сцена, най-малкото в засегнатите от газа сектори в САЩ, като по този начин промени и баланса на конкуренцията. **Четвърто**, през последните няколко години цените на енергията на дребно нараснаха бързо в големи части от ЕС, излагайки на риск конкурентоспособността на промишлеността и уязвимите потребители. **На пето място** неотдавнашните политически събития в Украйна драматично подчертаха значението на намаляването на зависимостта на ЕС от руските изкопаеми енергийни източници. **На шесто място** — бяха отбелязани обаче и революционни технологични развития в областта на възобновяемите енергийни източници, които позволяват нисковъглеродно енергопроизводство при все по-ниски разходи. Във връзка с това ЕИСК препоръчва на Комисията да разпространява в по-голяма степен своя анализ, според който „разходите за прехода към нисковъглеродна икономика не се различават съществено от разходите, които при всички положения ще трябва да бъдат направени поради нуждата от обновяване на стареещата енергийна система, поскъпването на изкопаемите горива и придържането към съществуващите политики в областта на климата и енергетиката“. „[...] Очаква се през периода до 2030 г. разходите по енергийната система да нарастват до равнище от около 14 % от БВП спрямо около 12,8 % през 2010 г. Ще се осъществи обаче важен преход от разходи за горива към иновативно оборудване с висока добавена стойност, който ще стимулира инвестициите в иновативни продукти и услуги, ще създаде работни места и ще подобри търговския баланс на Съюза.“ **На седмо място** — в някои държави членки бяха разработени интересни инициативи за децентрализирано енергопроизводство на основата на възобновяеми енергийни източници с прякото участие на гражданското общество. При това става ясно, че с активно, пряко участие на гражданите, общините и регионите в енергопроизводството могат да бъдат разкрити нови регионални възможности за създаване на стойност, което значително повишава общественото одобрение за една нова политика в областта на климата и енергетиката. И **осмо** — става все по-ясно, че в технологичното лидерство в областта на възобновяемите енергийни източници се съдържа голям икономически потенциал за бъдещето и че регионалното развитие и енергийната политика могат да бъдат обвързани помежду си.

2.2 Постигнат беше **значителен напредък** в изпълнението на целите за периода до 2020 г. През 2012 г. емисиите на парникови газове намаляха с 18 % спрямо 90-те години на миналия век, като се очаква въз основа на досега приетите мерки да намалят още с 24 % до 2020 г. и с 32 % до 2030 г. През 2012 г. делът на възобновяемите енергийни източници в крайното енергопотребление беше 13 %. Европейската комисия очаква допълнително нарастване до 21 % и до 24 % съответно до 2020 г. и 2030 г. Енергийната интензивност на икономиката на ЕС намаля с 24 % между 1995 г. и 2011 г., макар че както изглежда индикативната цел за повишаване на енергийната ефективност с 20 % няма да бъде постигната. Тези цифри отчасти се обясняват с продължителния икономически спад, изместване на въглеродни емисии и по-висока енергийна ефективност.

2.3 Предиизвикателствата пред нас обаче са още по-сериозни и изискват незабавни действия. Междуправителствената експертна група по изменението на климата (IPCC) неотдавна публикува части от своя Пети доклад за оценка, който показва, че глобалният обем на емисиите на парникови газове е нараснал до безпрецедентни равнища въпреки въведените политики за смекчаване на последиците. Според IPCC само големите институционални и технологични промени и съществените инвестиции ще осигурят над 50-процентов шанс, че глобалното затопляне няма да превиши границата от 2 градуса по Целзий.

2.4 През 2008 г. Европейският съвет утвърди цел за **намаляване на емисиите на парникови газове с 80-95 % до 2050 г.** в съответствие с международния ангажимент за спиране на глобалното затопляне на + 2 градуса по Целзий. Комисията представи съответстващи на тази цел пътни карти в областта на климата и енергетиката за периода до 2050 г.

2.5 **ЕИСК оказва активна подкрепа** и следи отблизо решенията и изпълнението на политиката на ЕС в областта на климата и енергетиката. Бяха съставени много становища по свързани теми — по сезиране или по собствена инициатива на Комитета, сред които становищата относно международните преговори по въпросите на климата ⁽¹⁾, европейската енергийна общност ⁽²⁾, разходите за енергия ⁽³⁾, енергийната бедност ⁽⁴⁾, както и най-новото — пазарните инструменти за икономика с ниски въглеродни емисии ⁽⁵⁾.

2.6 Настоящото становище се основава на тези предходни становища и ги допълва. То представлява, както други становища на ЕИСК, компромис между различни мнения. То обхваща единствено съобщението „Политическа рамка за климат и енергетика за периода от 2020 до 2030 г.“ ⁽⁶⁾. ЕИСК ще изготви отделни становища по другите части от пакета: реформата на СТЕ ⁽⁷⁾, съобщението относно цените на енергията ⁽⁸⁾, препоръките за шистовия газ ⁽⁹⁾ и съобщението относно възраждането на европейската промишленост ⁽¹⁰⁾.

3. Рамковото предложение на Комисията

3.1 Въз основа на пътните карти за климата и енергетиката за периода до 2050 г., на Зелената книга за обществени консултации и на оценка на въздействието, Комисията представи **пакет от предложения** под формата на рамково съобщение за политиката в областта на климата и енергетиката до 2030 г., споменато в параграф 2.8.

3.2 Комисията предлага **цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40 %** спрямо 90-те години. Секторът, обхванат от СТЕ, трябва да постигне намаление от 43 % в сравнение с 2005 г., а секторът извън тази схема — от 30 %. Годишният коефициент за намаляване на тавана на емисиите в рамките на СТЕ ще нарасне от сегашните 1,74 % на 2,2 % след 2020 г. Целта за секторите извън СТЕ ще бъде разпределена между държавите членки предимно по същия метод като досега.

⁽¹⁾ ОВ С 67, 6.3.2014 г., стр. 145-149.

⁽²⁾ ОВ С 68, 6.3.2012 г., стр. 15-20.

⁽³⁾ ОВ С 198, 10.7.2013 г., стр. 1-8.

⁽⁴⁾ ОВ С 341, 21.11.2013 г., стр. 21-27.

⁽⁵⁾ ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ COM(2014) 15 final.

⁽⁷⁾ Становище на ЕИСК относно „Схема на ЕС за търговия с емисии на парникови газове“. EESC-2014-00800-00-00-AC-TRA.

⁽⁸⁾ Становище на ЕИСК относно „Цени и разходи на енергията в Европа“ EESC-2014-01113-00-00-AC (Вж. стр. 64 от настоящия брой на Официален вестник.)

⁽⁹⁾ Становище на ЕИСК относно „Проучване на въглеродороди с използване на хидравлично разбиване с големи водни количества“ EESC-2014-01320-00-00-AC-EDI (Вж. стр. 34 от настоящия брой на Официален вестник.)

⁽¹⁰⁾ Становище на ЕИСК „За възраждане на европейската промишленост“ (все още непубликувано в ОВ) EESC-2014-00746-00-00-AC.

3.3 Комисията предлага цел от **най-малко 27 %-ен дял на възобновяемите енергийни източници** в крайното енергопотребление в ЕС. Тази цел е обвързваща на равнище ЕС, но не се предвижда да бъде разпределена между държавите членки, поради което остава неясно кой носи отговорността, ако тя не бъде постигната. Целта за енергията от възобновяеми източници в сектора на електроенергията ще нарасне от 21 % на 45 % през 2030 г.

3.4 **Не са представени предложения** относно енергийната **ефективност**. Към средата на 2014 г. ще бъде представена оценка на изпълнението на Директивата за енергийната ефективност и въз основа на нея ще бъдат разгледани допълнителни предложения.

3.5 Комисията предлага да **реформира схемата за търговия с емисии** ⁽¹⁾ чрез създаване на резерв за стабилност на пазара и вече представи проект за регламент на тази тема.

3.6 Комисията засяга също така въпроса за **конкуренцията на интегрираните пазари** и за повишаването на сигурността на енергийните доставки. Комисията представи отделно съобщение относно **цените на енергията** ⁽¹²⁾.

3.7 Предлага се **нов метод на управление**, основаващ се на национални планове.

3.8 Предлага се **по-широк набор** от показатели, за да се направи по-добре равносметка на постигнатия напредък.

3.9 Повдига се въпросът и за някои ключови **допълващи политики** — селско стопанство и земеползване, улавяне и съхранение на въглероден диоксид (УСВЦ), както и иновации и финанси.

3.10 И накрая, Комисията представя кратък преглед на **международния контекст** на усилията за ограничаване на емисиите на парникови газове.

4. Бележки на ЕИСК по рамката за периода до 2030 г.

4.1 ЕИСК приветства съобщението, тъй като то има за цел да гарантира, че политиките в областта на климата и енергетиката ще останат предсказуеми. Стабилна и предвидима регулаторна рамка, и по-специално нейното последователно прилагане, са предпоставки за решенията в дългосрочен план и огромните инвестиции, които са необходими за насочването на развитието в желаната посока.

4.2 Важен елемент на предвидимостта е посланието, че основните елементи на политическата **рамка** в областта на климата и енергетиката **до 2020 г.** ще останат непроменени.

4.3 В съобщението обаче **се отчитат и мащабните промени**, които настъпиха след приемането на политиката за периода до 2020 г. Въпреки нуждата от предсказуемост, предизвикателствата на изменящия се международен контекст, необходимото възстановяване на икономиката, по-добрата конкурентоспособност и нарастващите енергийни разходи налагат необходимостта от адаптиране на настоящите политики.

4.4 Глобалното затопляне е огромна дългосрочна заплаха за нашата планета и за благодействието на бъдещите поколения, а също така и за икономиката като цяло. То и днес вече ни струва много скъпо. Усилията на ЕС трябва да бъдат насочени към целта за намаляване на емисиите на парникови газове с 80-95 % в периода до 2050 г. **ЕИСК подкрепя предложението на Комисията за определяне на цел от 40 % за периода до 2030 г.**, въпреки че тази цел може да изглежда **амбициозна**. Според оценката на въздействието, която придружава съобщението, цел от 35 % би била достатъчна, за да може да се постигне определената за 2050 г. цел за намаляване на емисиите.

4.5 Когато през 2008 г. беше приета целта да бъдат намалени емисиите с 20 % спрямо 1990 г., емисиите бяха вече с около 10 % под стойността на изходната 1990 г. Понастоящем изглежда, че намаление с 24 % ще бъде постигнато до 2020 г., което означава намаление с 14 % за 11 години. **Допълнително намаление в размер на 16 % би могло да бъде постигнато за десет години** без твърде големи затруднения предвид технологичния напредък, намаляващите разходи за енергията от възобновяеми източници и увеличението на разходите във връзка с изкопаемите горива. Въпреки това от 90-те години насам усилията в тази насока бяха значително улеснени от икономическия спад, мащабното реструктуриране на бившите комунистически икономики и прилагането на механизмите от Киото.

⁽¹⁾ COM(2014) 20 final.

⁽¹²⁾ COM(2014) 21 final.

4.6 За да се постигне обаче тази цел без негативни последици за други аспекти на устойчивостта — икономически и социални, е изключително важно да се **гарантират възможно най-ефективни от гледна точка на разходите мерки** за прилагане. Ето защо ЕИСК приветства, че Комисията вече не поставя изисквания във връзка с един от най-скъпите варианти за намаляване на емисиите на парникови газове — сектора на биогоривата; ЕИСК препоръчва това още през 2008 г.⁽¹³⁾ В това отношение използването на механизмите за гъвкавост, които сега Комисията предлага да бъдат изключени след 2020 г., следва да бъде щателно оценено и широко обсъдено; тази оценка би трябвало да отчете наблюдаваните проблеми, както и ползите от глобалната ефективност на разходите и развитието на международното сътрудничество в областта на климата.

4.7 Политиките ще засегнат отделни сектори на икономиката по различни начини. Следователно мерките следва да бъдат внимателно проектирани и насочени, за да се **намалят вредните последици** и да се защитят най-уязвимите енергопотребители. Преходът към икономика с ниски въглеродни емисии трябва да бъде справедлив. Основни въпроси са обучението, качествените работни места и участието на работниците, евентуално обаче и мерките за компенсиране.

4.8 ЕИСК също подкрепя предложението на Комисията за **обща цел от най-малко 27 % за дела на възобновяемите енергийни източници**. Докато 40 %-ната цел в областта на емисиите на парникови газове може да се разглежда като важен сигнал за политиката в областта на климата, включително и за предстоящите преговори в рамките на COP 20/COP 21, развитието на възобновяемите енергийни източници е по-скоро цел на енергийната политика, за да се намали твърде високата понастоящем зависимост от вноса. Комитетът се отнася критично към факта, че на държавите членки не бива да се налагат индивидуални обвързващи цели. Напълно непонятно е по какъв начин без наличието на отделни национални цели Комисията ще следи за изпълнението на тази цел, а също и как евентуално ще налага санкции при нарушения.

4.9 Подобряването на **енергийната ефективност** е най-обещаващият начин за постигане по рентабилен начин на всички цели на енергийната политика — екологични, икономически и сигурност на доставките. Потенциалът е голям, но са необходими радикални действия. ЕИСК очаква от Комисията да представи ефективни мерки на политиката, които да се основават на оценката, която предстои да бъде изготвена по-късно тази година, и да отчитат широк кръг от въпроси, на които трябва да се потърси решение в тази област. Трябва да бъде взет под внимание опитът с настоящата и наскоро одобрена законодателна рамка. Що се отнася до целите, би могло да се помисли за секторни цели, по-специално с оглед оползотворяването на големия потенциал на строителния и транспортния сектор.

4.10 ЕИСК приветства предложението от Комисията **нов метод на управление**, който предвижда повтарящ се процес на изготвяне на национални планове. Изготвянето на такива планове би могло да предостави добра възможност за приобщаване не само на заинтересованите страни, но и на по-широкото гражданско общество към въпросите на енергийната политика, включително що се отнася до тяхното ангажиране с процеса на изпълнение. Най-важният аспект на предложението е изискването за **провеждане на консултации със съседните страни**, което би трябвало да стане задължително, преди да се вземат национални решения с потенциално мащабни последици за други страни и би могло да бъде решителна крачка напред по пътя към истинска **европейска енергийна общност**. Съчетаването на различни национални ресурси и подходи, и следователно — на различни енергийни миксове, би могло да осигури разходно ефективни регионални системи и пазари и да допринесе за постигането на баланс, адекватност на производството и сигурност на доставките. Ето защо ЕИСК призовава държавите членки да отговорят положително на процедурата за ефективно управление и да определят с Комисията и гражданското общество как то може да бъде прилагано. Този нов управленски метод би трябвало да бъде прозрачен и да включва участието на гражданското общество, като същевременно свежда до минимум допълнителната административна тежест на държавите членки.

4.11 Устойчивостта и диверсификацията са основни цели при упражняване на правото на държавите членки **да вземат решения относно собствения си енергиен микс**. По-активното използване на възобновяеми източници, допълвани от други източници с ниски емисии, ще продължи да бъде необходимо и по двете причини. Политиките на ЕС не трябва да ограничават държавите членки, които желаят да използват ядрена енергия или местни енергийни ресурси, включително неконвенционални газове.

4.12 Необходимо е подпомагане в по-голяма степен на асоциираните държави в рамките на европейската политика за съседство за развитието на нисковъглеродна икономика, както и осигуряването на по-лесен достъп до изискваните технологии и подкрепа за специализираните научноизследователски центрове от тези държави.

⁽¹³⁾ ОВ С 198, 10 юли 2013 г., стр. 56.

4.13 През последните седмици на все по-преден план излиза проблемът с твърде голямата зависимост от изкопаемите енергийни ресурси **от ненадеждни източници**, на които спешно трябва да се обърне внимание. Трябва да се предприемат решителни действия за диверсифициране на енергийните доставки, както е описано в параграф 4.10 и при това да се заложи по-специално на трайно налични ресурси, по възможност без отделяне на емисии. Необходимо е също установяването на реален вътрешен енергиен пазар и обща външна политика в областта на енергетиката с оглед на диверсифициране на източниците на доставки.

4.14 ЕИСК приветства предложението за използване на по-широк набор от **показатели** за по-точен преглед на напредъка. Недостатъчният капацитет за трансграничен пренос е все още най-важната пречка за установяването на реален вътрешен енергиен пазар. Правилният начин за установяване на напредъка в този случай е да се наблюдава развитието на ценовите разлики между регионите и държавите.

4.15 Важна роля на Комисията по отношение на това развитие е да се гарантират **равни условия на конкуренция** чрез постепенното премахване на вредни субсидии и осъществяването на контрол върху публичните схеми за подпомагане⁽¹⁴⁾. Същият метод следва да се прилага и по отношение на мерките за подкрепа, които СТЕ предвижда за компенсиране на непреките разходи, свързани с климата (напр. по-високи цени на електроенергията) на промишлените сектори, които са застрашени от изместване на въглеродни емисии. Тези компенсации би трябвало да се превърнат в обща за целия ЕС система, за да се избегне нарушаване на конкуренцията между държавите членки. ЕИСК изготвя също така отделно становище относно предложението за реформиране на СТЕ⁽¹⁵⁾. На международно равнище Комисията трябва да се обяви и за равни условия на конкуренцията, което означава, че този въпрос трябва да бъде разгледан в преговорите в рамките на СТО, но и тези във връзка с Трансатлантическото споразумение за партньорство в областта на търговията и инвестициите (ТТИР).

4.16 Важен елемент от националните енергийни планове са политиките за **сектора извън обхвата на СТЕ**. Секторите на транспорта и отоплението са особено важни. Комитетът вече многократно взе отношение по политиката във връзка с биогоривата и препраща към съответните си становища⁽¹⁶⁾.

4.17 **Селското стопанство и земеползването** също ще играят роля в усилията за смекчаване на изменението на климата, но политиките в тази област се нуждаят от по-задълбочен анализ и обмисляне. Устойчивата биомаса от селското и горското стопанство може да допринесе за диверсифицирането на енергийните източници. Ако промените в земеползването бъдат включени в целите за секторите извън СТЕ, нетното увеличение на въглеродното поглъщане от горите следва да бъде изцяло приспаданото.

4.18 В съобщението липсва и **информация за това какво е постигнато по отношение на създаването на нови „зелени“ работни места** — една от важните цели на решенията 20-20-20. Досегашните проучвания показват неутрално или минимално положително нетно въздействие върху заетостта; в същото време структурата на работните места ще претърпи радикални промени.

4.19 Вероятно вече е протекло мащабно **„екологизиране“ на съществуващите дейности** в ЕС, което се доказва например от значително подобрената енергийна ефективност в производствените отрасли. До този момент енергоемките отрасли успяваха да реагират на изменението на климата с подобряване на своята ефективност, но тъй като голяма част от потенциала вече е оползотворен, в бъдеще би следвало да се гледа още по-сериозно на заплахата от изместване на въглеродни емисии.

4.20 Много клонове на **енергоемките отрасли в Европа** се конкурират на отворени световни пазари без каквато и да е възможност за едностранно добавяне на допълнителни разходи към техните цени и поради това съществува риск от изместване на въглеродни емисии. Тези производства в повечето случаи са и най-енергийно и въглеродно ефективните в световен мащаб. При подобни обстоятелства изместването на въглеродни емисии би могло да доведе дори и до увеличаване на глобалния обем на емисиите. Следователно политиките на ЕС би трябвало да не водят до увеличаване на разходите за енергия, преки или непреки, за тези промишлени отрасли, или да включват ясни разпоредби за компенсиране на тези увеличени разходи. Разпоредбите за предотвратяване на изместването на въглеродни емисии трябва да осигуряват напълно безплатно разпределение на разрешения за емисии, въз основа на технически осъществими показатели, докато се докаже, че новите технологии водят до значително намаляване на емисиите по икономически обосноваан начин.

⁽¹⁴⁾ ОВ С 226, 16.07.2014 г., стр. 28.

⁽¹⁵⁾ ОВ С 177 от 11.06.2014 г., стр. 88.

⁽¹⁶⁾ ОВ С 198, 10 юли 2013 г., стр. 56.

4.21 **Иновациите** са оптималното реално решение на предизвикателствата пред политиката в областта на климата и енергетиката. ЕС и държавите членки, както и останалите финансови действащи лица, трябва да действат радикално за оползотворяване на този потенциал, като подкрепят както внедряването на нови технологии, така и опитите за въвеждане на по-рискови революционни иновации. Дългосрочните цели не могат да бъдат постигнати без реални технологични скокове. За прилагането на тези иновации е необходим конкурентоспособен промишлен сектор и посредством адаптиране към това предизвикателство той може да остане конкурентоспособен и да завземе нови територии. Ключов способстващ фактор в това отношение е висококачественото обучение. Секторът, специализиран в производството на съоръжения за нисковъглеродната икономика, би могъл да допринесе за конкурентоспособността на европейската икономика и да улесни достъпа да подобни съоръжения. За тази цел ще бъде необходимо да се съчетаят научноизследователската дейност и мерките за подкрепа.

4.22 За да се намери решение на предизвикателствата на изменението на климата и да продължи доставянето на сигурна, безопасна и финансово достъпна енергия за всички в Европа, е необходима промяна на нагласите и поведението от страна на всички. Каквато и линия на политика да изберат органите, вземащи решения в ЕС, нейното безпроблемно **прилагане зависи от участието** на всички заинтересовани страни още от ранните етапи. Както е посочено в параграф 4.9, гражданското общество играе важна роля и ЕИСК може да окаже подкрепа в това отношение.

4.23 **Най-важният** въпрос по отношение на политиката за климата обаче е случващото се на **международната** сцена. Политическата рамка, представена в съобщението, ще намали значително дела на ЕС от емисиите на парникови газове в света спрямо настоящото равнище в размер на 11 %. Международната агенция по енергетика направи заключението, че дори настоящите политики ще доведат до намаляване на дела на ЕС до 7 % до 2035 г. Европа има историческата отговорност да предприеме мерки срещу изменението на климата, но действайки сама не би постигнала голям напредък при ограничаването на това изменение до 2 градуса. Основната цел на политиките на ЕС е да бъде постигнато амбициозно международно споразумение, което да бъде приложено ефективно. Ако това не стане, ЕС би могъл да бъде принуден да преосмисли собствените си политики. Същевременно следва да се обърне много по-голямо внимание на **приспособяването** към изменението на климата, което не може да се пренебрегва повече.

Брюксел, 4 юни 2014 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE
